

Nr 212.

Av herr **Anderson, Axel Ivar**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941, m. m.*

I en den 7 mars innevarande år dagtecknad proposition nr 173 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941. Förslaget överensstämmer i huvudsak med stadgandena i motsvarande författning för år 1940. I icke oväsentliga avseenden innebär det emellertid förbättringar i förhållande till den vid fjolårets urtima riksdag antagna förordningen i ämnet. Men kvar stå alltjämt olägenheter, vilka äga samband med denna skatteforms säregna ställning i vårt skattesystem.

1. Lindringar i krigskonjunkturskatten i syfte att främja för folkförsörjningen betydelsefull anläggningsverksamhet och produktion.

Krigskonjunkturskattens särställning i förhållande till övriga pålagor hänför sig framför allt till det förhållandet, att den indragning till det allmänna av inkomster, som äger rum genom ifrågavarande beskattning, till väsentlig del motiveras av andra än statsfinansiella skäl. Dessa icke fiskaliska utan främst socialpsykologiska motiv torde i och för sig äga stöd inom vida kretsar av vårt folk, näringslivet icke undantaget. Allmänt reagerar man sålunda mot uppkomsten av rena krigskonjunkturvinster utan motsvarande produktiva insatser i en tid, då flertalet medborgare i vårt land måste vidkännas real inkomstminskning och sänkt levnadsstandard. Den kritik, som särskilt från näringslivets sida framförts emot utformningen av krigskonjunkturskatten enligt såväl 1940 års förordning som det nu framlagda förslaget, lämnar ock i allt väsentligt dessa grundläggande principer utan erinran. Å andra sidan ha utförligt belysts svårigheterna att genom generella regler nå de speciella syften, skatten tjänar, utan att samtidigt icke åsyftade, ogynnsamma följdverkningar inträda. I synnerhet har kritiken riktat sig mot krigskonjunkturskattens tendens att hämma sådan ny och vidgad företagsamhet, som nu mer än någonsin är av behovet påkallad. Krigskonjunkturskatten leder därefter, att den som satsar kapital i en av krigsförhållandena betingad nytillverkning i många fall knappast kan påräkna nämnvärt högre förräntning, än om medlen placerats i statsobligationer. Ersättningen för den avsevärda risk, företagaren i detta fall löper, blir mycket obetydlig, om ens någon.

En extraordinär möjlighet till reglering av nu förevarande spörsmål har visserligen öppnats genom det bemyndigande, som fjolårets urtima riksdag

lämnat Kungl. Maj:t att i vissa fall medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt. I propositionen nr 84 vid urtima riksdagen 1940 erinrades om att under förarbetena till 1940 års krigskonjunkturskatteförordning ifrågasattes en bestämmelse, enligt vilken Kungl. Maj:t skulle kunna av näringspolitiska skäl medgiva undantag från krigskonjunkturskatt, men något stadgande härom upptogs ej i förordningen. I samband med förhandlingar, som av staten fördes med olika företag rörande upprätthållande eller igångsättande av i rådande läge särskilt önskvärd tillverkning, framträdde emellertid under loppet av hösten 1940 i olika fall ett behov av särskild reglering av vissa företags krigskonjunkturbeskattning. I sådant avseende framhölls från företagarehåll å ena sidan önskvärdheten av garanti beträffande rätten att tillgodonjuta tillräckligt långt gående avskrivningar vid taxeringen till krigskonjunkturskatt och å andra sidan skäligheten av att staten såsom kompensation för de större eller mindre risker, som företagen skulle ikläda sig, eftergäve sina beskattningsanspråk, såvitt gällde krigskonjunkturskatten. Dessa önskemål vunno så till vida beaktande, som Kungl. Maj:t genom nyssberörda fullmakt bemyndigades att beträffande krigskonjunkturskatt eller till syfte likartad skatt, som är hänförlig till av nu rådande krigskonjunktur föranledda förhållanden, *dels*, där bedrivande av viss verksamhet framstår såsom ur det allmännas synpunkt särskilt betydelsefullt, för visst företag medgiva eftergift genom att fastställa särskild grund för utgörande av eller stadga befrielse från dylik skatt beträffande inkomster, som härflyta från nämnda verksamhet; *dels*, där främjande av viss tillverkning framstår såsom särskilt betydelsefullt med hänsyn till folkförsörjningen eller rikets försvarsberedskap, efter den centrala krigskonjunkturskattenämndens hörande, förordna, att beträffande företag för dylik tillverkning tillsvidare eller för visst eller vissa beskattningsår inkomstökning, i den mån densamma med sannolika skäl visas hava uppkommit genom ny eller ökad sådan tillverkning, helt eller delvis ej skall upptagas till beskattning, dock att sådant undantag ej må avse merinkomst som får antagas hava uppkommit genom höjning av försäljningsprisen utöver vad som erfordrats för att täcka ökade omkostnader. Det förefaller emellertid, som om detta bemyndigande icke i större utsträckning kommit till användning, och det kan starkt ifrågasättas, huruvida detsamma verkligen tar sikte på de väsentligaste behoven av eftergift i fråga om krigskonjunkturskatten, som i närvarande läge göra sig gällande.

I synnerhet torde det vara skäl att till prövning upptaga spørsmålet, i vad mån den i fullmakten gjorda begränsningen av möjligheten till skattebefrielse till att avse inkomster, som härleda från den ur näringspolitisk synpunkt angelägna verksamheten såsom sådan, framstår som rationell. Denna begränsning innebär framför allt, att ett företag, som å viss rörelse haft beskattningsbar merinkomst, icke kan komma i åtnjutande av befrielse från krigskonjunkturskatt, även om dessa vinstmedel avses för framtida investering i riskbetonad, ur försörjningspolitisk synpunkt betydelsefull verksamhet. Vid förhandlingar, som på senare tid förts med enskilda

företagare rörande upptagande av ersättningstillverkningar, har enligt uppgift framkommit, att de finansieringssvårigheter, som stått hindrande i vägen, i flera fall skulle övervunnits, om nu ifrågavarande begränsning med avseende å eftergift från krigskonjunkturskatten icke upprätthållits.

Det torde emellertid icke med fog kunna göras gällande, att de förut berörda, icke fiskaliska motiven för denna beskattning, när det är fråga om lojalt arbetande produktiva företag, verkligen påkalla en ovillkorlig indragning till det allmänna av en väsentlig, i många fall större delen av den uppkomna mervinsten. Krigskonjunkturbeskattningens syften skulle i de fall, varom nu är fråga, fullt tillgodoses, därest en betryggande kontroll från det allmännas sida rörande merinkomstens användning åvägabragtes. Utformad efter denna princip skulle krigskonjunkturbeskattningen kunna förvandlas från ett över den nya företagsamheten svävande damoklessvärd till en beskattningsform, som icke motverkade en positiv och framsynt näringspolitik.

Frågan om möjligheten att, utan alltför genomgripande och till sina konsekvenser svåröverskådliga ingrepp i det framlagda författningsförslaget, genomföra en reform i nu antydd riktning förtjänar otvivelaktigt uppmärksamhet, när riksdagen går att pröva den föreliggande propositionen.

I det följande kommer att framläggas ett förslag till principlösning av här avhandlade spörsmål. Detta synes lämpligen böra ske i samband med en diskussion om möjligheterna att åvägabringa en rationellare anordning än den i propositionen föreslagna beträffande en icke mindre betydelsefull fråga, nämligen problemet om avräkning mellan inkomstökning under ett år och inkomstminskning under ett annat, i det fall att båda föranletts av krigsförhållandena.

2. Rätten till kvittning mellan av krigsförhållandena föranledd inkomstökning under ett år och sådan inkomstminskning under ett annat år.

Ett av de önskemål, som från näringslivets sida med särskild styrka framförts i fråga om krigskonjunkturskattens utformning, har gällt rätten att kvitta av krigsförhållandena föranledd inkomstminskning under ett år mot sådan inkomstökning under ett annat. Att denna fråga kommit att intaga en framskjuten plats i diskussionen är helt naturligt. Krigskonjunkturskatten avser att träffa en *konjunkturmervinst*. I detta begrepp ligger, att frågan, huruvida en sådan vinst uppkommit, allenast kan avgöras, när konjunkturperioden i dess helhet kan överblickas, eller med andra ord först efter krigets slut. Under förarbetena till förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 ägnades detta spörsmål i flera sammanhang uppmärksamhet. Finansministern förklarade sig emellertid icke finna anledning taga ställning till frågan men gjorde samtidigt det uttalandet, att ett förfarande med nu angivet syfte måste bli svårt att genomföra. I de likalydande motionerna nr 1 i första kammaren och nr 1 i andra kammaren i anledning av propositionen

nr 2 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 anfördes — närmast på grund av nämnda uttalande från finansministerns sida — bland annat följande:

»Redan vid den ordinarie beskattningen har olägenheten av att beskattningsåret i skattehänseende behandlas såsom en sluten enhet framträtt med så stor skärpa, att den föranlett åtgärder i olika avseenden för att nå en viss utjämning mellan olika år. Sålunda innebär den nyligen införda rätten till fria avskrivningar ett klart avsteg från principen om beskattningsåret såsom en sluten enhet. Och de fria former, under vilka lagervärderingen får ske, äro ju i realiteten likaså en väg att vinna en ur allmän och företagssynpunkt önskvärd utjämning av vinstresultaten emellan olika år. Slutligen har bevillningsutskottet enhälligt tillstyrkt och riksdagen utan diskussion vid årets (1940 års) lagtima riksdag godkänt i motionerna I: 28 och II: 125 framställt yrkande med begäran om utredning rörande rätt för skattskyldig att från vinst avdraga tidigare års förlust på samma förvärvskälla.

Det behov av en utjämning av rörelseresultaten mellan olika beskattningsår, som sålunda framträtt och delvis vunnit beaktande redan vid den ordinarie beskattningen, måste givetvis bli alldeles särskilt starkt och påkalla ovillkorligt beaktande, då det gäller en i så hög grad tidsbegränsad skatteform som krigskonjunkturskatten. Än mer trängande blir detta behov, om skatten, såsom föreslagits, avser att till staten indraga större delen av de inkomster, beskattningen gäller. Om man vid en dylik beskattning icke skulle i en eller annan form tillåta en avräkning mellan krigskonjunkturvinsterna ett år och motsvarande slags förluster ett annat år, skulle det uppkomma en påtaglig orättvisa i beskattningen. Men icke nog härmed. Denna orättvisa skulle också med all sannolikhet både för de enskilda näringsföretagen och därmed för det allmänna få allvarliga konsekvenser. Krigstillståndet har redan nu i fråga om många för vårt land viktiga näringsgrenar medfört vinstminskningar och direkta förluster av betydande omfattning. Och om kriget blir långvarigt kan man även för de flesta näringsgrenar i övrigt förutse en liknande utveckling. Om till de härav föranledda svårigheterna skulle komma, att staten försvarade företagens möjligheter att möta de av krigskonjunkturen orsakade påfrestningarna genom att definitivt fränhända dem krigskonjunkturvinst, som uppkommit under den första delen av krigsperioden, men som motvägas av lika stora eller större förluster på krigskonjunkturen under följande år, skulle många företags ekonomi kunna allvarligt rubbas till men för företagen själva, för de anställda och för det allmänna.

Det vill — — — synas som om departementschefen skulle vara definitivt inställd på att en kompletterande skatt under alla förhållanden bör uttagas i sådana fall, där detta kunde anses enligt beskattningsgrunderna motiverat, men att han däremot närmast är böjd för att avvisa ett avräkningsförfarande, som skulle innebära restitution av erlagd skatt. Ett sådant förfaringsätt vore emellertid uppenbarligen icke förenligt med befogade krav på rättvisa i beskattningen. Och det skulle dessutom, såsom nyss framhållits, kunna leda till både för de skattskyldiga och för det allmänna allvarliga konsekvenser.

Av nu anförda skäl synes det i hög grad påkallat att riksdagen redan i samband med antagandet av det föreliggande författningsförslaget uttalar, att ett avräkningsförfarande bör ske inom lämplig tid efter krigets slut och att denna avräkning bör innefatta icke blott en kompletterande beskattning i sådana fall, där en sådan enligt beskattningsgrunderna kan anses motive-

rad, utan jämväl en restitution av redan uttagen skatt i den mån det vid en avräkning för hela krigskonjunkturperioden mellan inkomstökningar och inkomstminskningar eller förluster, framkallade av krigsförhållandena, befinnes, att beskattningen efter sådan beräkningsgrund framstår såsom helt eller delvis oberättigad.»

I anledning av dessa i de åberopade motionerna, I: 1 och II: 1, anförda synpunkter uttalade första särskilda utskottet, att det ville för utskottet synas, som om departementschefens yttrande endast innebure ett objektivt konstaterande av de med denna frågas lösning otvivelaktigt förbundna tekniska svårigheterna, men att departementschefen velat avhålla sig från att redan i detta sammanhang taga ställning till denna fråga. Utskottet, som funne spörsmålet betydelsefullt, vore för sin del ej heller berett att intaga en bestämd ståndpunkt till detsamma men förutsatte, att detta komme att göras till föremål för närmare övervägande och därvid ägnas tillbörlig uppmärksamhet.

I den nu framlagda propositionen i ämnet erinrar departementschefen, att i flera remissyttranden över det nya förslaget till krigskonjunkturskatt har liksom tidigare framhållits önskvärdheten av att medgiva rätt att från inkomstökning under visst år avräkna inkomstminskning under ett annat. I detta avseende gör departementschefen, under vitsordande av det principiellt riktiga i ett sådant förfarande beträffande krigskonjunkturskatten, ånyo det uttalandet, att möjligheterna härutinnan knappast kunna helt överskådas förrän i samband med avräkningsförfarandet efter krigets slut.

Betydelsefulla steg i riktning mot en sådan utjämning mellan olika beskattningsår som dem, varom här är fråga, ha emellertid tagits dels genom de i 1940 års lagstiftning om krigskonjunkturskatt upptagna bestämmelserna om provisorisk skattepåföring, dels och framför allt genom den i det nya förslaget intagna möjligheten att erhålla dylik provisorisk påföring vid avsättning till särskild fond för kostnadsutjämning. Dessa stadganden ge otvivelaktigt uttryck för en riktig princip, och man hälsar med särskild tillfredsställelse departementschefens uttalande i den nu framlagda propositionen, att de sakliga skäl, som tala för en på denna väg genomförd utjämning, ha syntes väga tyngre än de statsfinansiella betänkligheter, som kunna resas mot den härigenom öppnade möjligheten till restitution av en mycket avsevärd del av krigskonjunkturskatten.

Emellertid finnes anledning ifrågasätta, huruvida det icke är möjligt att på ett fullständigare och i tekniskt avseende enklare sätt förverkliga den princip om avräkning mellan vinst- och förlustår samt eliminering av fiktiva tillfälliga vinster, som anordningen med den provisoriska skattepåföringen vill giva uttryck åt. Under förarbetena till förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 framställdes från såväl myndigheter som korporationer erinringar emot den metod för avräkningsfrågans lösning, som den provisoriska skattepåföringen betecknar.

I en av länsstyrelsen i Västernorrlands län åberopad promemoria anfördes sålunda bland annat, att den provisoriska skattepåföringen torde få flera

besvärliga konsekvenser, i synnerhet om lagens giltighetstid bleve långvarig. Kooperativa Förbundet ansåg den »provisoriska» beskattningen i föreslagen utformning vara ägnad att väcka betänkligheter. Enligt förbundets mening vore det tillräckligt, att provisoriskt påförd skatt effektivt deponerades av den skattskyldige och att han alltså icke skulle behöva erlagga sådan skatt. Erfarenheten visade, fortsatte förbundet, att restitution av redan erlagda och av det allmänna konsumerade skattemedel möter varjehanda svårigheter, ej minst av teknisk art.

Förslag till principlösning av frågorna 1 och 2.

Vad i sistnämnda yttrande anförts synes ge en anvisning om en utväg, som på ett smidigt sätt skulle lösa avräkningsproblemet utan att vara förenad med de tekniska svårigheter, som följa med den provisoriska skattepåföringen och ett senare restitutionsförfarande. Fasthåller man vid den synpunkt, som i vida kretsar erkännes vara den principiellt riktiga, nämligen att krigskonjunkturbeskattningen allenast bör träffa den behållna krigsvinsten under en enda sammanhängande period och att sålunda inkomstminskning under ett beskattningsår bör kunna till fullo avräknas mot merinkomst under tidigare år, skulle härav följa, att *all krigskonjunkturskatt, åtminstone i vad den härflutit av rörelse, i princip borde påföras blott provisoriskt*; fastställandet av den definitiva skattskyldigheten borde sålunda anstå, till dess krigskonjunkturen upphört. Av penningpolitiska skäl, med vilka hänsynen till statskassans behov förenar sig, är det dock motiverat, att viss del av merinkomsten temporärt ställes till det allmännas förfogande, men detta bör ske på ett sätt, som tydligt markerar nu ifrågavarande skatteforms särställning.

I enlighet härmed föreslås, att debiterad krigskonjunkturskatt, i vad den överstiger den nedsättning av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, som på grund av taxeringen till krigskonjunkturskatt blivit medgiven, icke skall erläggas i vanlig ordning utan att beloppet i fråga i stället skall i den skattskyldiges namn insättas på ett spärrat specialkonto hos statlig kreditinstitution, antingen Sveriges riksbank eller postgirokontoret. Vid krigskonjunkturperiodens slut bör en avräkning mellan merinkomst- och underskottsår verkställas, varefter saldot definitivt tillfaller statsverket. Såväl praktiska som teoretiska skäl tala för att, innan slutavräkning skett, ränta icke bör beräknas å de sålunda inestående krigskonjunkturskattemedlen. Med denna anordning skulle medlen, i den mån de icke slutgiltigt tillfalla staten, likväl komma att av denna disponeras såsom räntefria lån, så länge kriget varar; effekten skulle sålunda under krigsperioden såväl ur penningpolitisk som ur statsfinansiell synpunkt bliva densamma, som om ifrågavarande belopp erlagts i den för inkomstskatt i allmänhet föreskrivna ordningen. Till säkerställande av statsverkets rätt till medlen synes slutligen lämpligen böra stadgas, att desamma skola till statsverket pantförskrivas.

Av vad nu föreslagits följer, att de i propositionen föreslagna bestämmel-

serna om provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt böra utgå ur förordningen och anvisningarna.

Det torde vara uppenbart, att genom här framlagda förslag till principiösning med avseende å avräkningsförfarandet den skattskyldiges anspråk på ett klarläggande av rättsförhållandet mellan statsverket och honom vinner en vida mera tillfredsställande lösning än den, som föreligger i propositionens bestämmelser om provisorisk skattepåföring och de ganska svävande departementschefsuttalandena om möjligheten av en kommande slutavräkning. Emot förslaget kan måhända å andra sidan riktas den anmärkningen, att det icke tillbörligen tillgodoser de skattskyldigas intresse, vilka haft att erlægga krigskonjunkturskatt enligt 1940 års förordning i ämnet. Emellertid torde det icke vara förenat med större svårigheter att bereda även dessa skattskyldiga här ifrågavarande förmån. I detta syfte skulle kunna föreskrivas, att där insättning i riksbanken skett jämlikt 14 eller 15 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 eller disposition av tillgångar ägt rum jämlikt 16 § andra stycket i samma förordning, dessa åtgärder skola hävas och den skattskyldige i stället omedelbart verkställa ovanberörda inbetalning å spärrat konto. Beträffande debiterad krigskonjunkturskatt för år 1940 i övrigt synes allenast böra föreskrivas, att de skattskyldiga å för dem upplagda spärrkonti skola gottskrivas vederbörlig andel av inbetald krigskonjunkturskatt.

I och med införande av här föreslagna speciella uppbördsförfarande i fråga om krigskonjunkturskatten synes emellertid öppna sig en möjlighet till vinnande av en tillfredsställande lösning även av frågan om en vidgad rätt till befrielse från dylik skatt för upptagande av försörjningspolitiskt betydelsefulla tillverkningar. Detta skulle nämligen bli fallet, i den mån medgivande av Kungl. Maj:t efter prövning i varje särskilt fall lämnas att använda tillgodohavande å spärrkonti för omedelbar avskrivning av investeringar, som göras för ändamål, vilka äro för folkhushållet angelägna. Eventuellt torde sådant medgivande kunna lämnas samtliga företag, som avse att upptaga viss verksamhet. I enlighet härmed föreslås en utvidgning av nu nämnd innebörd av den åt Kungl. Maj:t av 1940 års urtima riksdag genom skrivelse nr 103 meddelade fullmakten att i vissa fall medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt m. m. De provisoriskt inbetalade, spärrade krigskonjunkturskattemedlen komme med en sådan anordning att ur det enskilda företagets synpunkt framstå och verka såsom speciella konjunkturinvesteringsfonder att användas för sådana ändamål, som av statsmakterna godkänts. Och det torde böra understrykas, att genom Kungl. Maj:ts prövningsrätt erforderlig garanti skulle erhållas för en även ur statsfinansiell synpunkt ändamålsenlig användning av krigskonjunkturskattemedlen. Särskild betydelse synes den nu föreslagna möjligheten till eftergift kunna få, därigenom att icke blott ett enstaka års krigskonjunkturskatt utan flera års kumulerade dylika skatter skulle på en gång kunna frigöras för en viss som betydelse-

full ansedd investering. Såsom i annat sammanhang anförts, torde det icke vara befogat att, för den händelse möjlighet öppnas för nu ifrågasatta lättnader, anse den av fjolårets urtima riksdag beviljade fullmakten såsom överflödig, utan sistnämnda bemyndigande torde alltjämt böra gälla för Kungl. Maj:t.

3. Lindring av skattskyldigheten, när mervinst uppkommit i samband med ökning av antalet anställda.

De ändringar i propositionen och utvidgningar av gällande fullmakt på krigskonjunkturbeskattningens område, vartill förslag i det föregående framlagts, kunna med visst fog anses få särskild betydelse för de kapitalintensiva företagen eller med andra ord företag, för vilka investeringarna i anläggningsmedel spela en framträdande roll, medan å andra sidan de arbetsintensiva företagen, d. v. s. företag, för vilka arbetskraften är en viktigare faktor, skulle bliva sämre ställda. Denna invändning skulle emellertid förfalla, om i propositionen vidtoges ytterligare en jämkning, för vilken sakliga skäl av synnerlig styrka synas tala.

Såsom en framträdande brist i propositionen torde nämligen böra betecknas det förhållandet, att vid fastställandet av den beskattningsbara merinkomsten ingen som helst hänsyn toges till frågan, i vad mån mervinsten framgått såsom resultat av en utpräglad spekulationsaffär å ena sidan eller av produktiv, samhällsnyttig verksamhet å andra sidan. Det kan dock icke förnekas, att det föreligger en betydande skillnad mellan å ena sidan det fall, att en person på en ren prisstegringspekulation får en merinkomst på ett visst belopp och å andra sidan det fall, att ett företag under ett års verksamhet genom omsättningsökning ernått en nettovinst, som med samma belopp överstiger jämförelseårens resultat. Särskilt obillig blir den ensartade behandlingen av dessa båda fall, för den händelse omsättningsökningen i det produktiva företaget föranlett nyanställning av arbetskraft. För att undanröja detta stötande resultat och samtidigt premiera anställandet av ny arbetskraft under rådande förhållanden föreslås att i 10 § av förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1941 intages ett stadgande av innebörd, att vid fastställandet av den beskattningsbara merinkomsten skall från de taxerade merinkomsterna avdragas även den ökning i de vid företaget under året utbetalade lönesummorna, vilken hänför sig till en i förhållande till föregående beskattningsår inträdd ökning i det genomsnittliga antalet anställda. Lämpligt torde dock vara, att rätten till avräkning i nu nämnda avseende begränsas till att omfatta förslagsvis högst 3,000 kronor i genomsnitt per anställd.

Måhända skulle det ur taxeringsteknisk synpunkt befinnas lämpligare att åstadkomma den åsyftade jämkningen därigenom, att den skattskyldiges jämförelsetal höjdes med ett belopp, som sattes i relation till den genomsnittliga ökningen av antalet arbetare eller genom annat liknande avräkningsförfarande.

Anmärkas bör, att de fakta, vartill skattelagstiftningen i detta fall skulle anknyta, nämligen de utbetalda lönesummorna och antalet anställda, redan nu ligga till grund för både offentligrättsliga och privaträttsliga rättsförhållanden. Delvis efter dessa normer bestämmas sålunda premierna för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen, och antalet arbetare är även utslagsgivande för storleken av företagens medlemsavgifter till vissa ekonomiska sammanslutningar.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 173 måtte vidtaga sådana ändringar i och tillägg till det framlagda förslaget, att de här ovan under punkterna 1 t. o. m. 3 anförda synpunkterna vinna beaktande, så ock besluta, att i följd härav bestämmelserna om provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt skola utgå,

att riksdagen därjämte måtte besluta sådana ändringar i lydelsen av det av 1940 års urtima riksdag genom skrivelse nr 103 lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt m. m., vilka följa av ett bifall till ovanstående yrkanden, samt

att vederbörande utskott måtte verkställa härav föranledda ändringar *dels* i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 jämte anvisningar, *dels* i berörda bemyndigande.

Stockholm den 16 april 1941.

Ivar Anderson,
Stockholm.
